

Jeroen van den Broek

Criminoloog en buitenpromovendus
en ondersteunt partijen binnen het jeugdveiligheidsdomein
op de thema's straatcultuur, social media en jeugdcriminaliteit

Klaar voor de virtuele straat van 2033?

Tien jaar geleden studeerde ik af op een onderzoek met de titel *Van de straathoek naar Facebook*, over hoe straatcultuur – paradoxaal genoeg – steeds meer vorm en invulling kreeg op social media. Jongeren gebruikten anno 2013 platforms als Twitter, YouTube en Instagram om zichzelf een reputatie van *jongen van de straat* aan te meten. Zo zinspeelden ze onder andere op het gevaar van hun buurt, hun bereidheid tot het gebruik van geweld of hun op straat verdiende vermogen. De digitalisering van straatcultuur heeft zodanig doorgezet dat we inmiddels – tien jaar later – kunnen spreken van een ‘hybride straat’: een context waarin de fysieke buitenruimte en het online domein dwars door elkaar heen lopen en in constante wisselwerking met elkaar verkeren. De digitale wereld maakt anno 2023 een integraal onderdeel uit van de levens van straatgeoriënteerde jongeren. Het biedt hun niet alleen een podium voor het construeren en communiceren van specifieke straatreputaties, maar voorziet ook nadrukkelijk in mogelijkheden voor het plegen van (deels) gedigitaliseerde straatedicten. De centrale rol die het online domein inneemt in de leef- en belevingswereld van deze doelgroep, maakt deze context een onmisbaar onderdeel van het politiewerk.

In de afgelopen tien jaar ben ik binnen mijn werk talloze enthousiaste politiecollega's tegengekomen die deze noodzaak inzagen en die zich inspanden om beter aan te sluiten op deze nieuwe werkelijkheid. Keer op keer zag ik echter ook hoe deze collega's zich maar weinig aangemoedigd en gefaciliteerd voelden vanuit de hogere lagen van

de organisatie. Eigenlijk lijkt er pas de afgelopen jaren momentum te zijn binnen de politie om wezenlijke veranderingen door te voeren op dit thema. Hoewel het inherent is aan de taak van de politie om – soms vrij letterlijk – achter de feiten aan te lopen, vind ik dat de digitaliseringsslag binnen de politie te lang op zich heeft laten wachten. Bovendien dienen er nog serieuze stappen te worden gezet om de hybride werkelijkheid waarin jongeren zich anno 2023 bewegen écht te doorgronden en hierop aan te sluiten.

De digitalisering van straatcultuur raast ondertussen in volle vaart door en lijkt voorlopig nog niet tot stilstand te komen. Sterker nog: het is niet ondenkbaar dat we in 2033, opnieuw tien jaar verder, onder invloed van de stormachtige ontwikkeling van technologieën als *artificial intelligence* en *virtual reality*, te maken krijgen met een straatwereld die in grote mate is *gevirtualiseerd*. Ik zou er persoonlijk in ieder geval niet van opkijken als de context van de straat tegen die tijd deels is verworden tot een virtuele wereld waarin de *avatars* van straatgeoriënteerde jongeren met elkaar rondhangen, ruzie zoeken, dader én slachtoffer worden van criminaliteit, onveiligheid veroorzaken en geweld plegen. Om te voorkomen dat we tegen die tijd opnieuw moeten concluderen dat we onvoldoende hebben ingespeeld op de veranderende werkelijkheid, zou het goed zijn ons nu alvast te buigen over de vraag hoe de politie de virtuele straat van 2033 het hoofd gaat bieden. En wat we daarbij kunnen leren van de afgelopen tien jaar.

De
hybride
werkelijkheid
waarin jongeren
zich bewegen écht
doorgronden